QVÆSTIO MEDICA,

QVODLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS mane discutienda in Scholis Medicorum, die Iovis XVII. Decembris,

M. GVIDONE PATIN, DOCTORE MEDICO PARISIENSI, & Scholarum Censore, Præside.

Estne totus Homo à Natura morbus?

VITAM nullus acciperet, si daretur scientibus; ad eam enim cui patet ingressus, patet & ad miseriam, nec quo longior, melior, sed quomodo fabula, ita & vita: quàm bene, non quàm diu acta sit, refert. Primo respondet vltimus dies, vtque illam à doloribus auspicamur, sic ab ea, vi laborum eiicimur. Medii temporis cursus vix motu tranquilliore peragitur: hunc nobiscum dividit somnus, & pars æqua morti similis exigitur aut pœnæ nisi contingit quies, reliquum tenent tormenta. Vndique mala circumstrepunt, vbique bellum & insidiæ, nullibi induciæ, omnis dies, omnis hora nos mutat. Mundus in vnius hominis gratiam factus, videtur odio in ipsum plenus, vt per ea perniciem creet, per quę nos tuetur & sustinet. Quin & putre hoc corpus, animi pondus ac carcer, tam malè conuenit nobis, vt quod evenit in alieno habitantibus, semper aliquid supersit aut desit. Hinc crebri dolorum morsus, & innumeri morbi, qui vel silentio subeunt, vel aperto Marte grassantur & sæviunt. Neque tam vario genere vivimus, quàm ægrotamus, & mors vt semel jugulet, sæpe nos experitur: quid quod non raro transferuntur morbi, numquam vero Sanitas? Dubium quoque an Natura melior Parens, an tristior noverca fuerit? brutis indulsit animas, nobis animum quoque, sed sævâ mercede contra tanta sua munera: nam vt multi sint à corpore morbi, adhuc tamen plures ab animo. Neque verò acuendum est ferrum, aut temperanda sunt venena, vt partis vtriusque infirmo vinculo cohærens societas dirimatur: Leui externarum injuriarum afflatu vitâ exuimur, penéque in id videmur nasci, vt vita defungamur. Nec à solis morbis afficimur, facessunt & negotium illorum prodromi, ipse Somnus, aliàs pars humanæ melior vitæ, etiam valentibus aliquid grave & periculosum minatur, vt & pervigilium, oris amaror & ἀνορεξία, biliosæ impuritatis propagines, sudores, humidioris hepatis indices; necnon ipsa Sitis, sive sit à Ventriculo, sive à Pulmone. Lassitudo multis modis no-

cet, quæ cùm corporis triplex sit, & ad cujus depulsionem tota Medicina requiritur, est & ingenij, nec illa leuis, imò supplicium insolens, & sedentium ad libros miserum stipendium. Viri etiam robustissimi non carent morbi suspicione, nec sunt extra omnem aleam: & sua sunt illis incommoda, parque per omnes tempestas. Imò & ipsa Athletarum euexia periculi plenissima est, nisi statim soluatur. Quicquid ad summum peruenit, ad exitum properat. Speciosa illa sanitas lubrica est: ipsi bene colorati debent habere suspecta sua bona, vt gladiatores suam saginam: qui enim foris splendent, intus sæpe sordent. Humanæ vitæ mimum componunt atque perficiunt grandia non minimis gaudia mixta malis: nullum tempus excipitur: medio de fonte lepôrum surgit amari aliquid quod in ipsis faucibus angat; bellum in media pace consurgit; inuadit temperatissimos morbus, validissimos febris; & morbi causas si alia deficiunt, nimia sibi felicitas inuenit. Neminem eò bona valetudo prouexit, vt non tantum illi minaretur quantum permiserat: sed huic malaciæ ne fidito: mare momento vertitur: eodem die vbi luserunt nauigia, sorbentur, extrema gaudij luctus occupat. Ad hæc, præter solida mala quæ sæpe muliebriter ferimus, sæpius ad opinionem dolemus; & tam æger est quisque quàm credit. Has tamen inter vitæ ne an mortis moras? homo æquè superbum ac caducum animal, quasi non sentiat ire se, vel rapi eò quò eunt omnia, sibi æterna proponit, & in quantum potest ætas humana protendi, spe ac votis occupat: quodque miserrimum, quantò illi vita fragilior, quæ puncto tenui citata transit, tantò eius libido effusior: vt cùm singuli dies tantumdem in mortem conferant, demens vltimum exhorrescat, eóque instante, vlteriorem, si quem possis assuere, omni pretio coëmat: qui tamen dies omnino pauci semper erunt, si illos numeraueris: sed hoc habet inter alia, stolida mortalitas incommodum, *Nemo sine querela moritur.*

IN SEMINE, è quo partes solidæ fiunt, & in sanguine menstruo, quo constant aluntúrque carnosę, suas habent radices tam multa quibus conflictamur incommoda, laténtque morborum & mortis germina, quæ & paria his ex quibus orta sunt, faciunt, & citius corpore adolescunt. In illo viget repugnantia primordiorum, quæ vt viuendi causa sunt, ita & viæ mortis; nec minùs morborum elementa, quàm corporum; ac licèt in permissionem quodammodo paria venerint, breui tamen, impari prælio sese vehementer exagitant; & dum in nos intus forisque sæuiunt, sanitatem quam fecere subuertunt; adeo infida est ex contrariis origo. Est & à semine insitus calor, qui eadem manu nos fouet ac conficit; & quia salutarem humorem suâ efficientiâ furtim, sed auidiùs carpit, ipsum quoque se perimit: ita vt qui author est vitæ, idem sit & necis. Sanguis maternus, in quo & aliquod semper elementum regnat, dum corporis nostri partes alit, eas quoque suis vitiis imbuit: & quamquam ea leuiùs quàm semen in corpus inserat, maternos tamen affectus sæpius referimus quàm paternos: ferè enim parentum in natos abeunt cum semine mores & morbi, vix vllis deinceps machinis abigendi: & quæ conditio est seminis, non raró plus reddit quàm acceperit. Hinc fatui fatuos generant, & qui vexantur arthritide, calculo, phthisi, epilepsiâ, morbo Punico, syphilide vel Indico, hepatico, splenico,

liberos edunt adeo similibus injuriis obnoxios, vt priùs in sui perniciem experiátur mala, quàm eorum possideant bona: plerumque enim morbi per successiones quasdam, vt alia traduntur. Hæc sunt Medicorum opprobria, hi affectus, in quos temporis non est præscriptio. Ad eorum censum ne referas pueris & mulieribus familiares papulas, Hippocrati & Galeno indictas & incognitas: non ab vlla sanguinis menstrui portione, non à maligna aëris qualitate, nullóque cæli aut aëris vitio in humanam gentem sæuiente vel propagato: sed ab insigni humorum putredine ortas, quæ licèt sese tantùm prodant in cute, quam vel describunt maculis, vel in pustulas attollunt, nihilominus in alto malum est, & in visceribus sedet. Ab iis non sunt immunes quibus è resecto vmbilico copiosus sanguis effluxit, sed potiùs quibus primo vitæ biennio pulticulæ vsus substractus. Præcipua curationis spes posita est in phlebotomia, quæ vel ineúnte morbo, etiam in lactentibus, imò & in tenellula ætate, bimestribus, trimestribusque, vel post eruptionem (quam si difficilis fuerit, apprimè juuabit egelidæ aquæ balneum) citò, tutò, & intrepidè administrata, fert omne punctum. Frustra propinaueris lapidem bezoardicum, tam artis quàm artificis scandalum: frustra stillatitias illas aquas de vlmaria & carduo benedicto, de quibus quę dicuntur, nugæ sunt, verbáque inania: frustra decoctum lentium, vel hidrotica: frustra & famosas illas confectiones de cocco baphica, & hyacintho, non tam ad valetudinem repertas, quàm excogitatas ad pompam (quasi Medicina artium præstantissima, alieno & fucato illo splendore indigeret) nullo nomine cardiacas, titulo quidem speciosas, sed effectu inanes, quæque ad morborum curationem non magis valent, quàm nænia præficæ ad excitandos mortuos. In hoc censu aurum repono, nulla alia qualitate cardiacum, quàm quod mentem exhilaret.

TOTVS hic Orbis valetudinarium est, in quo non omnes decumbunt ægri, sed eorum multi pro sanis ambulant: pauci morbum suum vident, omnes amant: totus mundus scenicum est theatrum, in quo quisque suas partes agit, donec choragus educat è proscenio, & vbi πολλαὶ μορφαὶ τῶν ἀτυχούντων: quippe hominem tot vndique circumstant morborum ideæ, vt ab illis vix momento sit liber. Nonnulli certis sæculis prodeunt, occidunt, vt Gemursa: & patrum memoriâ, certis Europæ regionibus cum Ægypto commune malum, quod cùm olim in Reges incidisset, populis erat funebre, crudeli & inutili remedio, balneo ex humano sanguine parato: nec verò vtilior ἐνυουχισμός, sed nec hydrargyrus, fatuæ Chymistarum gentis Idolum vanissimum. Quidam infausta peregrinatione huc illuc vagantur: sic luem illam Italicam, horrendum scortatorum flagellum, Europæis India, Indis vicissim variolas misit Europa, altera alteri malas merces. Habet vnaquæque regio priuata commoda, sed habet & priuatos morbos: sic Hispaniam infestat Struma, Poloniam Plica, Parisinos Catarrhus πνιγώδης, Tussis, & Calculus; Anglos, Lusitanos & Benearnenses, ἀτροφία, siue morbus exsiccans, qui prorsus idem est cum Phthisi, nec est aliud quàm morbus materiæ Fernelij, & marcor pulmonis: sic Balthici maris accolas Scorbutus, sic Narbonenses, carbunculi frequentes, Romanis Consulibus ac Purpuratis æquè fatales. Tempestatum vicissitudinę morbos quos creât singu-

læ, non tam deponimus, quàm mutamus. Hyems scelerato frigore necat, Ver morborum infinito numero. Æstas immodica siccitate, vitæ principia depopulatur. Autumnus Libitinæ quæstus acerbæ fructuum proventu morbos creat atrocissimos. Ipsi quoque humores quam debent fovere sanitatem, sæpenumero labefactant. Ita sanguinei ab incrassato vel arefacto sanguine, desipientiæ obnoxij. Pituitosi, asino tardiores, & hyeme Gallicâ frigidiores, nihil aliud sunt quàm ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης. Melancholicis misera est atque infelix vita, quoniam imprimis dormire non possunt, etiamsi maximè velint: tum etiam quia causarij, pertinaces, omnia tuta timentes, atris tenebris & carcere cæco conclusi, nigri humoris potenter dominantis ἀνωμαλία, vulgo Medicorum crucem figentes: eo solo felices habendi, quod sint providi futuri. Soli biliosi, si temperati corpore, mente valeant, ingeniosi, fortes, optimi heroes: si intemperati, leves, inconstantes, crudeles, feræ, Tyranni. Quid multa? etiam morbus est aliquis per sapientiam mori: morbis enim quoque quasdam leges Natura imposuit. Vere vix incipit Quartana, quæ vbi autumnalis, fere annua est, aut lethalis. Pestis Mauritaniæ vastatrix, parcit Occidentali Æthiopiæ licet fervidissimæ, minimè senibus, vt somniavit Plinius: at vbi affligit, qualiacumque adfuerint symptomata, numquam ante coctionem purgantibus oppugnanda, eludit amuletorum omnium vim, & quæ occultâ virtute agere falsò circumferuntur. quidam in servitia sæviunt morbi, quidam & in proceres, vt mentagra olim nobilium pœna: Sed & qui separantur sexu, separantur & morbis. Viri, esto sciant quantum possit vnus Vterus, certè non experiuntur. Hæmorrhoïs viris interdum purgatio, interdum vt & mulieribus morbus est. His aliàs pepercit Arthritis, nunc familiaris, non mutatâ naturâ, sed vitâ, scilicet beneficium sexus sui vitis perdiderunt, & quia feminam exuere, damnatæ sunt morbis virilibus. EX morbis quoque aliqui totius sunt corporis, vt febres ferè à bile omnes, quarum aliæ quino & septeno circuitu repetunt, aliæ quotannis natali die: Aliqui singularum sunt partium, quæ & communibus tentantur morbis, vt omni intemperiei & tumorum genere, inflammatione, abscessu, vulneribus (quorum medelam nihil promovet vnguentum hopliatricum: nec militaris ille pulvis sympathicus) & seorsim quoque propriis exercentur affectibus. Inter capitis vitia sunt cephalæa, phrenitis, melancholia, (quæ nihil aliud est quàm perturbata animi mens, cum mœrore metuque: aut acerba mentis intemperies, quæ nec parvis, nec abjectis ingeniis accidit: imò ferè semper est ἡρωϊκὸν πάθος, & imaginosus quidam animi morbus, qui omni medicinâ, saltem violentâ, solet efferari ac exacerbari; vertigo, lethargus, typhomania, fatuitas, epilepsia, paralysis, apoplexia, quam inducit, tabacocapnia, irritat excitata febris, insanabilem reddit Vinum ex Stibio verè stygium & tartareum venenum, inhumanum & lethale Paracelsi & Agyrtarum inventum, cujus maleficio non tam sordes eluuntur, quàm venæ aperiuntur, & viscera discerpuntur. Ita quæ in eo sedem habet facultas animalis non tot se prodit functionibus, quot patet injuriis. Multis modis, sed maximè imperitis illudit Incubus, quem inepti nonnulli in spectra, nocturnos lemures, lamias, & sagarum ludibria stolidè rejiciunt. Oculus, animi index, pars tantula, tot sustinet morbos, vt nedum

conſtet de numero. Naſum obſidet putre vlcus, Ozæna dictum, quo qui laborant, ipſi tum ſibi graveolent putiduli, tum vicinis tetri ſpiritus contagione moleſti ſunt. In illis puris acredo tenella oſſa arrodit atque exedit inſigni deformitate, exeſumque palatum ſæpe perforat. Eiuſmodi vlcus ferè carcinodes eſt, aut venereum, aut ſtrumoſum, aut elephanticum. Plura dicam: animum ipſum ex naſi purulentia infici volunt Phyſiognomónes, vnde illis eſt axioma; corruptum naſum ſequitur corruptio morum; quod eſt probabile: ex iſto enim naſonum genere, qui rancidulo ore loquuntur, hoc eſt, ἀηδῶς καὶ δυσχερῶς, vulgo nebulones ſunt, mendaces, maligni, invidi, ridiculi, effrænes, nefarii, ardeliones, vafri, doloſi, obſcœni, turbulenti, quadruplatores, flagitioſi, infames, contumelioſi, tocullıones, facinoroſi, nulla virtute redempti, à vitiis ægri, ſolâque libidine fortes, induſtriâ ficti & à Natura facti ad fraudem & calumniam. Vt vt ſit, miſeri homuli medicinâ indigent, ſed violentâ, ferro & flammâ. Ex tot affectibus qui Thoracis ambitu continentur, caue ab hæmoptyſi & inflammatione Pulmonis: nec minùs lethales ſunt hydrops thoracicus (quem pulmonei pedes demõſtrant, quémque hydragogῶn vſu tollere qui nititur, tortorem agit non Medicum) angina vera, pleuroperipneumonia, empyema, niſi ſtatim fiat ſectio: crudum tuberculum, naturâ ſua immedicabile, cujus index eſt pulſus intermittens & inæqualis in omni genere inæqualitatis, Cordis palmos à grumo ſanguinis, vt & phthiſis, & vomicæ putres, ab his enim ſubitæ mortes, atque inteſtata ſenectus. Cor quibus lienoſum eſt, ſalit ſæpe, & momento interimit. Reverâ Ventriculus plurimis vrgetur ſymptomatis, nec ferè multo paucioribus morbis: at, quæ illi paſſim tribuitur Imbecillitas, nudum & inane nomen eſt, cujus curationem fruſtra per adſtringentia moliuntur empirici, divinæ artis quam profitentur, ignari. Iecur viſcus eſt fœcundum humoribus, magis verò morbis: ab hoc ferè equuleo magis formidandus crudelis Rheumatiſmus, qui ſudorificis exacerbatur. Quæ ſit vis Lienis, quot morborum ſit author, diſce ex hypochondriacis & inſanis. Vterum divinam luxuriantis Naturæ faviſſam, penè infiniti malè habent affectus, in quibus familiam ducunt atque ſupereminent, inflammatio, cancer, ῥοῦς γυναικεῖος, abortus, vlcus, μητρομανία; quódque omnem propè fidem ſuperat, ſtrangulatus, adeo terrificus, vt eo correptæ, dyſpnœâ præfocante, faucium intumeſcentiâ, & membrorum concuſſione, à malè morato vtero, ſtultis & credulis temerè judicantibus falſo putentur δαιμονίζεσθαι. Pudendarum partium magis pudendos morbos, pudor hîc non ſinit adſcribere; vel ipſa Vrethra, ſi faſcini, ſanè non eſt morborum expers: adſtites glandulæ gonorrhœam fundunt virulentam, vbi tetri virus afflatu inflammantur, vt ea de cauſa huic etiam inveteratæ, pulchrè medeatur venæ ſectio è brachio, quæ luem veneream numquam excitavit, quidquid garriant imperiti Medicelli. Per naturam Homo homini Lupus, vt per Medicinam homo homini Deus: etiam homini multa à ſeipſo mala, ſed & multa ab alienis animalibus intus foriſque graſſantibus, quoſdam enecat nepa, alios rabies, quæ vt in cane & lupo, quidni & ſponte excitari poſſit in homine? & verò etiam aliqua ſinu ſuo fovet in perniciem: quippe naſcuntur in venis dracunculi, ferè vbivis vermes, qui & eminguntur & emunguntur. Ipſi pediculi Regibus, Philoſophis & Tyrannis vitam ademere: aliis ſerpentes, qui interdum

magnâ copiâ erumpunt è corpore. Scire vis an aliqui quoque sint ætatum morbi? totam vitam tracta.

PVNCTVM est quod viuimus, vel puncto minus, & tamen Natura in tam angusto plures posuit gradus. Vix concepti & inchoati hominis signa sunt mille matris tædia (tam magno empta breuis voluptas) pica, incubus, spasmus: & puræ mulieres id faciliùs sentiunt quàm impuræ. O friuolam hominis originem! sæpe Vterus ei pro tumulo est, & plerumque vel abortûs causa fit odor à lucernarum extinctu. His principiis nascuntur & Tyranni, & Heroës, ab illis nihil dissimiles, quibus interdum ante mortem erumpunt vlcera, qualia olim Lysandro Laconi, à nigræ bilis dominatu. Est & vbi velut ante miserias miser, in vtero eiulantis vocem emittit. In partu quid non metuendum ab imperita obstetrice? & à partu, quid non ab aliena nutrice? quamquam nec tutum puerperæ lac, à quo fiunt colostrati infantes, quemadmodum à biliosæ nutricis lacte calculus. Vt hoc maternorum viscerum latens onus spiritum ducat, penè mater exspirat. Pudet referre quàm immeritò natalium nobilitate glorientur homines: fœdum, sed tamen verum, nonnumquam ipse Vterus prurit ac ebullit vermibus, vt cum iis ceu cum gemellis, eadem sint Tyrannis ortûs incunabula. Natus homo, Solstitialis velut herba solet, aut ostenditur simúlque rapitur, aut primum vitæ tempus dat lacrymis tam justè cadentibus, vt hoc ipsum flere nascentis sit: strictos subinde gladios experitur, imò nec sine his in vitam asseritur: mox quæ ne feras quidem inter nos genitas, illum excipiunt vincula, quem aliquando non capient regna. Vide an in ætate nostra quod optimum primum est? vesci, fari, ingredi nescit animal cæteris imperaturum, & hanc vitæ partem quadrupedi similem facit. Neque interim tam teneris membris parcunt morbi, sed pusionem vel adhuc à matre rubentem adoriuntur. Palpitans vertex achoribus, hydrocephalo & siriasi premitur, aures humiditate diffluunt, quarum vicinas glandulas prauâ ἐπιφύσει opprimunt parotides, vera meráque βλαστήματα τῶν ἐνόντων, vix vnquam bonis ægrorum rebus apparentes, nisi geminæ fuerint, vt Dioscuri solent, prosperi cursus nauigantibus prænuncij. Nondum firmum cibis os aphthis scatet: pulmo quintana tussi, ferina & contumaci, à sero maligno & ἀτεράμνῳ è venis exsudante: Ventriculus vomitu rumpitur, aluum vexant tormina, Vmbilicum inflammatio, mentem vigiliæ & panores. Dentientem torquent conuulsiones, gingiuarum pruritus, febres, & diarrhϾ. Natu maiori inflammantur tonsillæ, luxantur vertebræ, generantur in intestinis lumbrici, amaris seminibus, acidis, oleaginosis, aut mercuriali aqua necandi: solis verò purgantibus ex aluo deturbandi: in Vesica calculus, nullo λιθοντρίβῳ frangendus: asthmata neque emeticorum, neque diureticorum vsu curabilia: strumæ, quę si vlceratæ fuerint, malignæ, contagiosæ & immedicabiles habendæ, nisi vis major & Metaphysica, nempe Christianissimi Regis salutares manus interuenerint: toto corpore scabies & furunculi, ad quorum medelam vnica ἐπαφαίρεσίς τε καὶ ἐπίκρασις. Pueritia adeo morborum ferax est, vt nullus optet ad eam reuerti. An etiam quia tunc desideratur sapientia! quæ numquam præcox vel si barbam anteeat? Per hanc hæmorrhagiæ & febres diuturnæ affligunt, & qui morbi ea ætate non soluuntur, & inueterascere so-

lent, & obfirmari : nec attinet quod tum maximè ſequax corpus luculentum capiat incrementum: poſſe creſcere, nónne imperfectæ rei ſignum eſt?

QVÆ ſequitur ætas licèt temperatiſſima ſit, ac iam pueritiæ vitia deſpumarit, peſſimos tamen affectus inuehit, cuiuſmodi ſunt morbus major, nonnunquam à flatu, tabes, cruentæ ſpuitiones. Cùm in viros euaſere, pulmo infeſtatur peripneumoniâ, thorax pleuritide, deterioris in ſiniſtro latere ominis, aluus lienteriâ, diarrhœâ & dyſenteriâ, quæ melius detrimentum diceretur, vtpote in qua deteruntur inteſtina in propria ſubſtantia : & cuius, ſi vera fuerit, quatuor ſunt ſigna pathognomonica ; vt nimirum ſit cruenta, dolorifica, frequens & pauca deiectio : Morbus interdum acutus, ſemper grauis, in hepatis *ἀτονίαν* deſinens vtplurimum, vel in gangrænoſin inteſtinorum, quæque tantum per accidens & ſecundariò afficiuntur, cùm prima mali labes ſit in meſenterio, pernicioſo abſceſſu, aut inflammatoria quadam diſpoſitione obſeſſo: cruciant demum cavſus & cholera, cùm ſub pectore maſcula bilis intumuit, quam vix extinxerit vrna cicutæ ; quorum ſoli atque legitimi vindices ſunt venæ ſectio & frigidæ potus. An prodeſt illa virium firmitas? tardum dictu, ſub quanam cute lateat beatum ingenium, nam & animi vigor cum corporis viribus minuitur, & nimio robore membrorum hebeſcit, quaſi ſupra mortalem ſit felicitatem, eundem & valentiſſimum eſſe & ſapientiſſimum. Inclinante ætate bilis atræ ſit prouentus ; vnde Quartana non minus infortunata, quia biduo medio interuallatur, & in qua *μία μητρυιά, δύο μητέρες*, ex Phauorino, cùm ſit juuenibus tormentum, ſenibus mors, eóque citiùs ſi continua fuerit : malum contumax & ferè pluſquam corporeum, cuius curationem fruſtra ſuſcipias pauore, maleficio, vomitu: imò nec purgantium vſu, niſi præſente *πεπασμῷ* : ob id quoque ſanguis, qui aliàs ſpumanti ore euomebatur, per anum fluit, idque maximè *ἐκ τῆς ἀκρατοποσίης*. Interea obrepit non intellecta ſenectus, expectata diu, votiſque optata malignis, quæ tamen innumeris corpus lacerabile morbis obiicit: mala merx, mala ætas, & adhuc juuentutem cogitantibus ſupra caput eſt : nihil habet quod ſperet, quem illa ducit ad mortem: huic vni intercedi non poteſt. Cùm vniuerſo pondere incubuit, nullo genere homines atrociùs moriuntur, ſed nec diutius: inde eſt quòd nec viuere nec mori volunt: vitæ illos odium tenet, timor mortis, qui quoties mentem percutit, palpitantibus præcordiis viuitur, maximè ſi climactericus annus, ſapienti nequidquam formidabilis. Eheu nos miſeros, quàm totus homuncio nil eſt! Quanta ſenem circumveniunt incommoda ! tunc enim floret amygdalus, impinguatur locuſta, diſſipatur capparis : mors illi eſt requies, viuere pœna grauis. Tunc aduenit abeundi tempus è vita, quam repoſcenti Naturæ vt debitor malæ fidei redditurus non tam exultat quàm mœret animantium omnium miſerrimus : & tanquam inexercitatus hiſtrio, in poſtremo fabulæ actu ridiculus concidit. Siccum & vacuum cerebro caput ſubjectas partes humoribus obruit, tentatur & vertigine, quæ vt præit apoplexiam, ita hæc ſi ſoluatur, ferè in paralyſim deſinit. En ſenibus vitæ portio quanta manet ! hebeſcunt ſenſus, cum voce trementia labra, in facie pallor, madidíque infantia naſi : ſi libros repetit, duplex ſe littera findit; eripitur ſine nocte dies, niſi ſuccurrant oculi vitrei; præmo-

ritur odoratus, auditus, incessus, exangui & funereo Euclioni dentes suis excussi alveolis balbutiem pariunt, Thoracem quatit prava tussis, vt & Suspirium, non minùs æque quàm Philosophia, meditatio mortis nuncupandum: renes & eorum ductus carnifex calculus, vesicam dysuria, (quę si contumax fuerit, solâ sectione ad perinæum curabilis) artus διάθεσις ῥευματώδης, articulos lapidosa chiragra, nodosa podagra; imo interdum assiduo ægrorum cruciatu, πανάγρα. Si copiosus sanguis Cor obruat, sive ille concreverit, necne, cardiaca Syncope statim suboritur, à qua subitò suffocatur animal, eodem modo quo Apoplectici: istam nulla valet Medicina repellere pestem, nequidem artes Dardaniæ: imò nec ipsa Salus si cupiat. Etiam gelidus sanguis cutem vrit pruritu & maligna impetigine: totum denique corpus non antè torqueri desinit, quàm dolore sensum doloris amiserit. Hæ sunt primitiæ mortis, sic illis defluit ætas, queis pœna est totum quod vivunt: qui acerbis dolorum suppliciis penè confracti, & assiduis cruciatibus sapientes facti, illud ad Midam Sileni verissimum experiuntur, optimum esse non nasci, aut quàm celerrimè mori. Accedit omni membrorum damno major dementia: nam senibus exprobratur infantia, quasi pars summa vitæ, vitæ ipsius fæx sit: pauci quippe sunt, qui cum sentiant ætatis injuriam in corpore, non sentiant in animo, vixque tum mentis oculus acutè cernit, cùm corporeus deflorescit: at certè multis iners vita sine vsu jacet sui, ita vt sibi sint odio, cæteris graves, tum nihil optabilius, quàm quę est in propinquo mors, omnium dolorum & solutio & finis, vltra quam mala nostra non exeunt, optimum Naturæ inventum, omnem mœrorem auferens, & supra Homericum Nepenthes potentissimum pharmacum, à Diis immortalibus quibusdam piissimis tanquam summum pręmium indultum & persolutum, vnica tot ærumnarum clausula, & vltima vitæ linea. Quæcumque enim & artes moliuntur, & parit Natura, vna mors hæc sibi vindicat: stant vt ruant: vivunt, vt obeant: huic extremo discrimini servatur Orbis, & singula omnia quæ Mundi sinu coërcentur. Ita nascentes morimur, finisque ab origine pendet.

Ergo totus Homo est à Natura morbus.

Proponebat Lutetiæ PAVLVS COVRTOIS, Meldensis. A. R. S. H. M. DC. XLIII.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Robertus Debonnaire,	*M. Leo le Tourneurs.*	*M. Hermannus de Launay,*
M. Martinus Abakia, Pr. R.	*M. Nicolaus Cappon.*	*M. Philippus Harduinus de S. Iacques,*
M. Durandus Franciscus Ton.	*M. Nicolaus Richard,*	*M. Helias Beda.*

PARISIIS,
Prostant Exemplaria apud I. BAPTISTAM NEGO, Typographum, ad Pontem S. Michaelis, à la Tour de Billy, 1666.

cette thèse est la 920e du [illegible] VI in folio des thèses de la faculté.